

29 de març del 2023

L'ATC fa aflorar 1.055 milions d'euros procedents del frau fiscal durant els darrers quatre anys

- **Segons la consellera Mas Guix, “el frau fiscal atempta contra la igualtat i l'equitat, perquè implica deixar de finançar la sanitat o les escoles”**
- **L'Agència Tributària de Catalunya dissenya un nou pla per al període 2023-2026 amb noves mesures, com la creació d'una 'app' per als dispositius mòbils o l'atenció preferent a les persones grans**

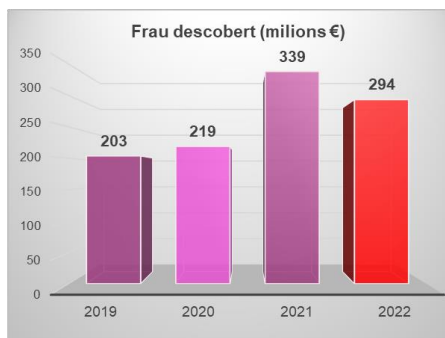
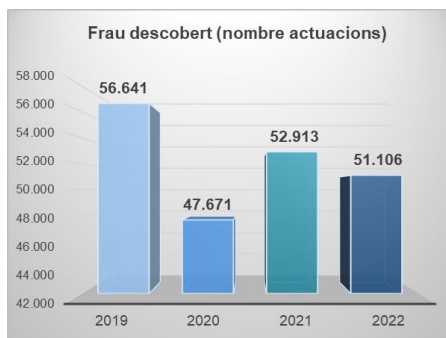
L'Agència Tributària de Catalunya (ATC) ha fet aflorar 1.055 milions d'euros després de realitzar un total de 208.331 actuacions de prevenció i reducció del frau fiscal durant els darrers quatre anys a través de les àrees d'inspecció, gestió i recaptació. Així ho ha anunciat la consellera d'Economia i Hisenda de la Generalitat, Natàlia Mas Guix, durant la roda de premsa de presentació dels resultats del [Balanç del segon Pla de prevenció i reducció del frau fiscal i de foment de les bones pràctiques tributàries \(2019-2022\)](#).

“Aquesta xifra equival a la partida anual destinada a les universitats o representa més del doble del pressupost de Cultura”, ha explicat la consellera, que ha assegurat que el frau fiscal **“atempta contra la igualtat i l'equitat, perquè implica deixar de finançar la sanitat o les escoles”**. En aquest sentit, ha defensat el pagament d'impostos com una responsabilitat **“pròpia de països avançats”** i ha considerat la lluita contra l'evasió **“una obligació democràtica”**. **“Tant de bo algun dia puguem dir que no hi ha frau fiscal a Catalunya”**, ha destacat. **“Indicaria que vivim en una societat madura, lliure i corresponsable on tothom coopera per proveir els millors serveis públics”**, ha afegit.

En la roda de premsa també ha participat la secretària d'Hisenda de la Generalitat, Marta Espasa que ha fet una valoració global molt positiva del balanç dels darrers quatre anys, atès l'elevat nivell d'assoliment de les mesures: **“l'execució d'aquest pla ha estat un èxit”**. Segons ha explicat, de les 75 mesures, el 77% han estat totalment executades i el 16% parcialment assolides. **“L'Informe d'avaluació del Pla de prevenció i reducció del frau fiscal és la mostra del compromís de l'ATC de transparència i rendiment de comptes”**, ha conclòs.

El gruix del frau es concentra en els impostos de successions i donacions, patrimoni i transmissions patrimonials i actes jurídics documentats

Aquestes són algunes de les dades que es poden trobar al [Balanç del segon Pla de prevenció i reducció del frau fiscal i de foment de les bones pràctiques tributàries per al període 2019-2022](#). Una xifra rècord que, per import, representa un increment del 42,5% respecte a la registrada durant el període 2015-2018. Així, gràcies a la posada en marxa dels nous Plans, l'ATC haurà fet aflorar un total de 1.795,5 milions d'euros en 8 anys.

Si s'analitzen les dades del Balanç 2019-2022 per figures tributàries, dels 1.055 milions d'euros descoberts en els darrers quatre exercicis, el 39,43% del frau procedeix de l'impost sobre successions i donacions (416 milions d'euros). El segueixen l'impost de patrimoni (329 milions d'euros), i el de transmissions patrimonials i actes jurídics documentats (289 milions), que representen el 31,18% i el 27,39%, respectivament. Finalment, el frau en altres tributs suposa tan sols un 2% del total aflorat, amb un import de 6 milions.

Frau descobert per figures impositives (M€)

Milions d'€					
	2019	2020	2021	2022	Total
ISD	75	92	146	103	416
IP	64	64	101	100	329
ITPAJD	58	60	87	84	289
JOC	5	2	3	5	15
I. Propis	1	1	2	2	6
Total	203	219	339	294	1.055

124 milions d'euros de frau per canvis de residència ficticis i 60 milions per béns i actius situats a l'estranger

Una de les tasques de detecció i correcció que realitza l'ATC, i que també estan recollides en el pla, és el control de canvis de residència ficticis realitzats pels contribuents tant a fora de Catalunya com a l'estranger. Des del 2019 i fins al 2022 l'agència catalana va enviar 814 requeriments d'informació que van derivar en 146 liquidacions les quals han fet aflorar 124 milions d'euros. D'aquests, 11 milions pertanyien a contribuents amb falsa residència a altres comunitats autònomes i 113 milions per contribuents que havien declarat residir a altres països.

Respecte al control sobre béns i actius situats a l'estranger, l'import de frau descobert va ser de 60 milions, per un total de 88 liquidacions.

Balanç 2019-2022: un 78% de les mesures executades

El Pla de prevenció i reducció del frau fiscal i de foment de les bones pràctiques tributàries 2019-2022 inclou un total de 75 mesures, amb l'objectiu d'augmentar la consciència fiscal de la ciutadania, minimitzar el risc d'incompliments, millorar els serveis al contribuent, detectar i corregir el frau i recaptar els deutes tributaris, i aconseguir la implicació d'administracions, operadors tributaris i agents socials. D'acord amb el balanç presentat aquest matí, un total de 59

(78%) d'aquestes mesures han estat plenament executades i 11 més (15%) parcialment assolides.

De les mesures plenament assolides, destaquen, per exemple el **segon estudi del càlcul de la bretxa fiscal o tax gap** realitzat per l'ATC i l'Institut d'Economia de Barcelona (IEB). Segons aquest treball centrat en l'any 2018, la diferència entre la quota impositiva que els contribuents haurien de pagar i el que realment van pagar dins del període voluntari, és a dir, la diferència entre la recaptació potencial i la recaptació real dels quatre principals impostos que gestionava l'ATC s'estima que va ser de 511,3 milions d'euros, o d'un 14,5% en termes relatius respecte a la recaptació potencial. També es va fer una reestimació de la dada del **tax gap** brut del 2014, que se situa en el 21,5%, la qual cosa representa una reducció del 32% en 4 anys.

Dins de l'àmbit de la prevenció del frau i amb la voluntat de millorar i facilitar els serveis al contribuent, gràcies als esforços de l'agència catalana **el 100% dels tràmits ja es poden presentar per via telemàtica**. Durant aquest temps, també **s'ha consolidat el sistema d'avisos i recordatoris per via electrònica que arriben als ciutadans**. En total, s'han enviat un total de 1.274.534 missatges via correus electrònics, SMS's i notificacions electròniques.

També per fomentar la pedagogia tributària entre els futurs contribuents, s'han dut a terme diferents accions que van des de la participació al programa EFEC entre els alumnes de secundària, en el qual s'explica per a què serveixen els impostos i les conseqüències del frau, amb un total de 116 tallers impartits; o la programació de 17 conferències i 36 visites a l'ATC.

O l'entrada en funcionament de la bústia de suggeriments i la consolidació del canal de denúncies tributàries, amb un balanç de 919 denúncies rebudes entre els anys 2019-2022.

En matèria de detecció i correcció del frau fiscal, més enllà del control de canvis de residència ficticis i de béns situats a l'estranger, també s'ha fet públic **el llistat anual de persones deutores** tributaris amb l'agència pública catalana des de l'any 2020.

Dins de l'eix de mesures per implicar la societat en la prevenció i reducció del frau, s'ha **intensificat l'abast de la col·laboració entre els ens que configuren Tributs de Catalunya** – ajuntaments, consells, comarcals i diputacions- amb la signatura de 29 convenis i protocols d'intercanvi d'informació i dades.

Finalment, en l'àmbit de l'organització i dotació de recursos i mitjans, destaca el **creixement de la plantilla de l'ATC** fins arribar a les 816 persones, un 7% més respecte el 2019. Paral·lelament, l'agència catalana té oberts o encara en execució alguns processos selectius per reforçar el cos superior d'inspectors tributaris i el cos tècnic de gestors tributaris.

El nou Pla (2023-2026): 70 mesures, 22 de noves, i set àmbits d'actuació

El tercer [Pla de prevenció i reducció del frau fiscal i de foment de les bones pràctiques tributàries](#) que ha dissenyat l'ATC per als propers quatre anys inclou 70 mesures, 22 de noves, i s'estructura en set àmbits d'actuació: conscienciació fiscal; facilitar el compliment de les obligacions tributàries; transparència; col·laboració social; generació de valor amb les dades; detecció i correcció del frau fiscal; i gestió dels recursos humans.

La principal novetat del nou pla és el canvi d'enfocament que se li ha donat en passar de un "pla estàtic" a un de "dinàmic" amb la finalitat de revisar-lo anualment. L'objectiu és adequar-lo a la

realitat en un entorn canviant, amb una avaluació més qualitativa i adaptada a cada anualitat. Amb aquesta finalitat es ponderaran les mesures a partir de quatre factors: la utilització dels recursos; l'impacte de la bretxa fiscal; l'esforç d'implementació; i la durada.

Entre les 22 noves mesures que incorpora el nou pla, destaquen, per exemple:

- **El foment de l'educació tributària als cicles d'ensenyament de primària** i s'amplien les accions de sensibilització tributària a secundària, tant a l'ESO com al batxillerat.
- **Concessió dels primers "Premis d'innovació" en bones pràctiques tributàries per a estudiants de secundària** (ESO i Batxillerat), que en un futur proper també seran persones contribuents i beneficiàries de les inversions socials i els serveis públics.
- **Atenció especial i preferent a les persones grans.** L'objectiu de la mesura és proporcionar una informació i assistència especialitzada i preferent adreçada a aquest col·lectiu a través dels canals telefònic i presencial.
- **Espai digital del contribuent** Es posarà en marxa un espai del contribuent, i es consolidaran els serveis de videoassistència i dels assistents virtuals, així com la millora dels continguts de la seu electrònica perquè sigui més accessible i fàcil d'utilitzar.
- **Difusió de la destinació d'alguns dels tributs propis que gestiona i recapta l'ATC** (Impost sobre les emissions de CO₂ dels vehicles de tracció mecànica, i l'impost sobre les estades en establiments turístics). Aquesta nova mesura pretén donar informació del destí dels ingressos obtinguts amb la recaptació d'aquests impostos, és a dir, quines són les inversions o serveis públics que es poden finançar. Es tracta que les persones contribuents disposin d'aquesta informació per entendre millor els tributs que estan pagant, i saber per a què serveixen.
- **Creació d'una 'app' de l'ATC.** L'Agència vol facilitar que, progressivament, molts tràmits que ja es troben disponibles a la seu electrònica es puguin fer amb una aplicació pròpia, aprofitant les utilitats que ofereixen els dispositius mòbils.
- **Accés a dades tributàries en obert.** Conscient que la informació tributària de què disposa pot ser una font valuosa per a molts àmbits i, especialment, per a finalitats d'estudi i recerca, l'Agència es proposa obrir les dades dels tributs que gestiona, anonimitzades per preservar la confidencialitat de les dades personals i tributàries.
- **Promoció de l'assessor fiscal registrat.** Els assessors fiscals es podran inscriure en el Registre d'assessors fiscals, acreditant prèviament la seva qualificació professional, experiència, formació contínua i adhesió al Codi de bones pràctiques de l'assessor fiscal. D'aquesta manera, l'ATC vol incentivar l'adhesió al Registre com a element de rellevància de la professió i de reconeixement de les bones pràctiques dels assessors fiscals.